

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie Mk. 5.50. Kwartalnie Mk. 16.50. Za odno-
enie dopłaca się 50 fen. miesięcznie.

Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 6.50. Kwar-
talnie 19.50.

Cena numeru pojedynczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:

Piotrkowska 106. Telefon 199.

Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA:

Zwyczajne: 75 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na
stronie sześć szpalt).

Drobne: 12 fen. za wyraz, najmniej 1.20 Mk.

Nadane: przed tekstem 2.50 Mk., w tekście 3 Mk., po te-
kście 1.50 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)

Nekrologi: 1.25 Mk. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)

Tylko jeszcze dni parę.

CASINO

Tylko jeszcze dni parę.

Pierwsza epoka wielkiego arcydzieła sztuki ki-
nematograficznej ameryk. serii francuskiej firmy
Braci Pathe w Paryżu p. f.

RAVENGARD

(Amerykański Zygomar).

W 7 wielkich częściach.

Sprawy polskie.

Komunikat szefa sztabu generalnego.
z d. 15 września.

Front litewsko-białoruski.

W rejonie Krasławskim oddziały nasze, odparły silne ataki nieprzyjacielskie, przeszły w kilku miejscach do kontrataku. Walki w toku. Na wschód od Bobrujska oddziały nasze, sforsowawszy śmiałym wypadem umocnione stanowiska nieprzyjacielskie w rejonie Borkun, odrzuciły bolszewików za rzekę Dubisę. Wzięto 300 kiludziesięciu jeńców i kilka karabinów maszynowych. Na reszcie frontu wzmocniona działalność wywiadowcza.

W zast. szefa sztabu generalnego
Haller pułk.

Gwałty litewskie nad polakami.

Warszawa, 15 września. (PAT). Do czasu wykreślenia linii demarkacyjnej na Litwie ludność polska okręgu suwalskiego w szczególności zaś pow. Sejneńskiego narażona była ze strony cywilnych i wojskowych władz litewskich na gwałty, rabunki i systematyczną prowokację. W ostatnich chwilach pobytu na ziemi, którą linia demarkacyjna oddawała w ręce polaków władze litewskie wzmogły represje do najwyższej granicy. Represje te doprowadziły w Sejnach do samorządnego powstania ludności polskiej i rozbrojenia załogi litewskiej. Po otrzymaniu posiłków z Marjampola i Kalwarji udało się litwinom opanować Sejnę.

W ciągu swego krótkiego pobytu wojska litewskie dopuszczały się gwałtów nad ludnością i dobijały rannych powstańców. Grożono rzezią ludności polskiej. Wielu mieszkańców wywieziono do Łodzi. Według zeznania jednego z wywiezionych Józefa Eubowicza, któremu udało się zbiedz z więzienia, wywiezionych bito korbami, pastwiono się nad wszystkimi w nieludzki sposób. W oczach zezna-
jącego zastrzelono młodego chłopaka, poprzednio jednak odejęto mu rękę i wsadzono do gardła.

Komendant litewski Asijewicz oświadczył aresztowanym, że nazajutrz, t. j. 30 sierpnia, wszystkich rozstrzela. Następnie wtrącono ich do więzienia, przepędzonego okolicznymi mieszkańcami polakami. Więźniowie są nieludzko katowani i nie dostają nic do jedzenia. Część więźniów rozstrzelano już na miejscu, część zaś wywieziono do Marjampola i Kowna.

Po powrotnym wypędzeniu z Sejn wojsk litewskich zatrzymały się one w okolicach i miejscowościach, przynależnych Polsce i wywarły swą zemstę na bezbronnej ludności polskiej.

Z zeznań pana Henryka Dochy, właściciela ziemskiego w Łaupinie, w pow. Sejneńskim w okolicy Łoździej, Terej, Wiejsiej, Kopicowa, Lejpun, Wilna i Uli-ty prawie wszystkie majątki mniejszej i większej własności polskiej ograbiono, a właścicieli, którzy nie zdołali się ukryć, aresztowano i uprowadzono.

Dominikowi Wołowiecziowi koloniz-
acje wsi Zaleski banda żołnierzy litew-

skich zamordowała syna, Antoniego, stu-
denta uniwersytetu w Leodjum. Równocześnie ohydnie zamordowano sąsiada jego Bronisława Wąsowicza. Przy bandzie mordującej znajdował się też komendant załogi litewskiej, Asijewicz.

W pow. Sejneńskim, w północnej części suwalskiego, w południowej kowelskiego zostali obrabowani wszyscy ziemianie i wybitniejsi włościanie i mieszkańcy. Takie same represje zastosowała taryba również do północnych powiatów gub. Grodzieńskiej i Suwalskiej.

W chwili obecnej w więzieniu kowieńskim znajduje się przeszło 500 aresztowanych polaków. Całe postępowanie władz litewskich, jak też prowadzona przez tarybę agitacja wśród służby i włościan nosi odczy wyraźne propagandy bolszewickiej.

Na czele agitatorów antypolskich stoją przeważnie księża litewscy, który od kilku miesięcy podburzają ludność litewską, zwłaszcza bezrolną, przeciw Polsce, używając w tym celu do agitacji ambony. Z pośród księży, jak naprzykład ks. Januszajtis z Brudowiny, ks. Kalecki z Kuciun i Łaukajtis z Sejny sformowali bandę i na ich czele grasowali po okolicy, mszcząc się na ludności polskiej i rabując jej mienie.

Rusini proszą bolszewików o pomoc przeciwko Polsce.

(Tel. wł. „Gł. Pol.“).

Warszawa, 15 września. Naczelne dowództwo przejęło wymianę depesz pomiędzy rusinami galicyjskimi a bolszewikami. Rusini proszą o pomoc w walce z Polską, oświadczając, że mają 50,000 ludzi i 100 armat rosyjskich. Brak im amunicji.

Bolszewicy zgadzają się na udzielenie pomocy na następujących warunkach: uznanie władzy sowieckiej i dostarczenie nafty.

Naczelnik Państwa w Suwałkach.

Suwałki, 15 września. (PAT). W piątek wieczorem przybył do Suwałk Naczelnik państwa. Mieszkańcy miasta i okolicy powitali go entuzjastycznie.

Poprowadzony przez oddział ułanów i pułk kretowiecki i konwojowany przez konicę pułku suwalskiego wjechał automobilem Naczelnik państwa przez 5 bram triumfalnych wityny przy każdej przez przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych i liczne delegacje, wśród których przeważali włościanie i robotnicy. Pułk suwalski wręczył Naczelnikowi państwa karabin maszynowy zdobyty na bolszewikach w bitwie pod Lidą.

Miasto całe było udekorowane i oświetlone. W sobotę rano odbyła się uroczysta msza polowa, podczas której dokonano poświęcenia sztandaru, ofiarowanego pułkowi suwalskiemu przez obywateli ziemi suwalskiej. Po południu pojechała Naczelnik państwa Rada Miejska wraz z przedstawicielami miejscowego społeczeństwa. Naczelnik państwa wygłosił na przyjęciu dłuższą przemowę, w której podkreślił znaczenie Su-

walk, jako wysuniętej placówki kresowej i obowiązki jakie stąd wynikają dla społeczeństwa miejscowego. Poem udał się Naczelnik państwa w dalszą podróż.

—0—

Zaprzeczenia.

Warszawa, 15 września. (PAT).

Z kół miarodajnych dowiadujemy się, że wiadomość podana przez „Vossische Zeitung“ jakoby przedstawiciele kontrolnej komisji amerykańskiej zaproponowali na konferencji węglowej w Morawskiej Ostrawie, aby wojska koalicyjne obsadziły Zagłębie Dąbrowskie nie odpowiada faktom.

Nie wątpliwie ma się tu do czynienia z informacją rozmyślnie fałszowaną w tendencyjny sposób podobnie jak to miało miejsce z rozpowszechnioną przed paru dniami przez biuro Wolfa pogłoską, jakoby komisja ententy na Górnym Śląsku oświadczyło się miała przeciw wkroczeniu wojsk ententy na Górny Śląsk jeszcze przed wejściem w życie traktatu pokojowego, gdy w rzeczywistości rzecz się miała wręcz przeciwnie.

Niemcy o sytuacji na pograniczu Górnego Śląska.

(Tel. wł. „Głosu Polsk.“).

Wiedeń, 15 września. „Neues Wiener Journal“ podaje wiadomość, przedrukowaną z „Deutsche Allgemeine Zeitung“ według której minister spraw wewnętrznych przedstawił w Paryżu notę, protestującą przeciw atakom polaków na Górny Śląsk. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ nadmienia jeszcze przy podaniu tej wiadomości, że na linii demarkacyjnej panuje wśród wojsk polskich ożywiony ruch. Nie znaczy to jednakże, aby Polacy projektowali jakąś akcję wojenną na większą skalę.

Hoover przyznaje słusność Polsce na Górnym Śląsku.

(Tel. wł. „Głosu Pol.“).

Warszawa, 15 września. Ze źródeł miarodajnych komunikują nam treść protokółu obrad międzysojuszniczej komisji węglowej po przybyciu p. Hoovera do Paryża.

Herbert Hoover mówił: Od produkcji węgla na Górnym Śląsku zależy zaopatrzenie w ten cenny produkt całej Europy. Obecnie działa tam aż 5 czynników władze niemieckie, Grenzschutz, spartakusowcy, robotnicy polscy i komisja węglowa ententy. Trudno dociec po czyjej stronie jest słusność w walkach, które tam powstały. Sądząc jednak z tego, że wszystkie ofiary poniosł dotąd żywioł polski, trzeba przypuścić, że i słusność jest po stronie Polski.

Kiedy nastąpi okupacja Górnego Śląska.

(Tel. wł. „Głosu Polsk.“).

Warszawa, 15 września. Aczkolwiek okupacja jest zasadniczo zdecydowana na przyszłe pytanie dokładnej odpowiedzi da-

JANINA LUKASIEWICZ

i

WŁADYSŁAW PALUCH

zaślubieni.

Łódź, we wrześniu 1919 roku.

12485-1

Przyjechałam z Paryża

przywoziłam kostjomy, suknie,
— bieliznę i parasolki —

Przyjmuje w GRAND-HOTELU, dnia 15,
16 i 17 b. m.

Z szacunkiem

M-me Robert.

411-3

Solidne Obuwie

męskie, damskie i dziecięce,

25% taniej niż w Warszawie,

wyprzedaje Wł. Manda Piotrkowska 127.

nie można. Sądzić jednak należy, iż nastąpi ona natychmiast po ratyfikacji traktatu przez wielkie mocarstwa, co znowu prawdopodobnie dojdzie do skutku w końcu września.

W każdym razie stosowne przygotowania są czynione i już gotowe do wymarszu na Górny Śląsk są: Część korpusu francuskiego i 2 pułki włoskie. Niewiadomo natomiast nic o przygotowaniach oddziałów angielskich i amerykańskich.

Interwencja papieża w sprawie Górnego Śląska.

(Tel. wł. „Gł. Pol.“).

Paryż, 15 września. Na ustnie nalegania rządu polskiego papież odpowiedział, że zajmie się sprawą ucisku polaków na Górnym Śląsku.

Co się dzieje po ustąpieniu koalicji z Górnego Śląska.

Niemcy kpią sobie z koalicji i pastwią się nad Polską.

Sosnowiec, 15 września. Jak donoszą urzędowo stwierdzono, że Niemcy po opuszczeniu Górnego Śląska przez komisję koalicyjną przystąpili do jeszcze gwałtowniejszego niż poprzednio dręczenia ludności polskiej.

Więźniowie całe masy ludności polskiej i wywożą zwłaszcza przywódców do obozu w Nauhammer, przyczem w czasie transportów głodzą ludność i katują w sposób bestjański. Gina pod razami żołnierzy niemieckich ofiary, uprawiając Niemców w szal radości, którzy krzyczą: „Wieder ein polnisches Schwein weniger“! Rząd niemiecki systematycznie morduje ludność polską i terroryzują, aby mordem przygotować sobie korzystną podstawę dla plebiscytu.

Podczas gdy polskie władze wycofały na kilka kilometrów z granicy swoje oddziały — Niemcy natomiast dotarli już na naszą granicę masy wojska i ciężką artylerię, codziennie urządzają napady na miejscowości leżące na terytorium państwa polskiego, przeprowadzają bez-

karnie tu rewizje po domach w poszukiwaniu za uchodzącą ludnością śląską, którą następnie wywożą i rozstrzelują. Miejscowości nadgraniczne są stale przez Niemców z karabinów i smat ostrzeliwane. Po wybuchu powstania wielu Polaków zbiegło przed Niemcami do lasów. Najwięcej znajduje się ich w Tychach, szalenie obsadzonych przez oddziały „Grenzschutzu“ tak, że wielkiej ilości ludzi grozi śmierć głodowa.

Jeżeli rząd warszawski nie wdroży kroków dyplomatycznych o wysłanie nowych komisji koalicyjnych na Śląsk Górny i do obozu jeńców w Nauhammer, to ludność polska na Górnym Śląsku zostanie poprostu wystrzelana.

Trzecia Brygada Marynarki Najwięcej mordowała górnoślązków.

Sosnowiec, 15 września. Pisma górnośląskie zamieszczają sprawozdanie trzeciej brygady marynarki niemieckiej, która od 17 sierpnia b. r. w powiatach opolskim, zabrzeskim, katowickim i mysłowickim tępiła powstańców górnośląskich. Sprawozdanie podnosi, że brygada straciła 3 zabitych i 9 rannych i że udało się jej wszędzie zgnieść bezwzględnie „rewolte zbuntowanych górników“.

Marynarze powyżsi dopuszczali się na powstańcach najpotworniejszych zbrodni.

Paderewski o Cieszyńskim.

Wiedeń, 15 września. (PAT). B. K. ogłasza następujący telegram iskrowy: Według doniesienia „Associated Press“ prezydent ministrów Paderewski oświadczył, że Polacy wcale nie mają zamiaru zabrać całego Śląska Cieszyńskiego, lecz tylko tę część, którą zamieszkuje Polacy. Plebiscyt odbędzie się w większym obszarze, aniżeli się tego spodziewano. W sprawie Gdańska Paderewski zauważył, że skoro Czechom dano 3 miliony Niemców w zwartym bloku to można tylko dać Polsce 150,000 Niemców w Gdańsku.

Dostawy amunicji dla Polski i Czech.

(Tel. wł. „Gł. Pol.“)

Wiedeń, Na zasadzie noty generała Dupont zezwoliła ententa na sprowadzenie z Niemiec do Czechosłowacji następującego materiału wojennego:

50 tysięcy maszynów, 10 tysięcy karabinów, 2 tysiące karabinów maszynowych, 500 reflektorów. Układy w sprawie dostarczenia tego materiału prowadzi międzynarodowe towarzystwo handlowe w Norymbberdze. Jest faktem niezaprzeczalnym, że od kilku już tygodni jadą w kierunku Czechosłowacji wagony, naładowane najróżnorodniejszego rodzaju bronią. Poza tym od kilku dni odbywają się pertraktacje w Berlinie z deputowanym Czechosłowacji, dr. Kornerem w sprawie dostarczenia materiału wojennego.

„Abend“ dodaje od siebie komentarz: Austria niemiecka odmówiła, jak wiadomo, Czechom dostarczenia im broni. Niemcy starały się prawdopodobnie o tę dostawę, gdyż inaczej wzmianka o „zewolaniu“ ententy nie miałaby sensu.

Zysk przedewszystkiem, mniejsza zaś o to czyja krew się przelewa. Ententa pozwala rządowi niemieckiemu dostarczać Czechom broni (prawdopodobnie przeciw Polsce) i w ten sposób kształtuje się zgoda między Ligą narodów.

Plebiscyt na Spiszu i Orawie.

(Tel. wł. „Gł. Pol.“)

Warszawa, 15 września. Decyzja rady najwyższej co do plebiscytu w Cieszyńskim, według otrzymanych ostatnio uzupełniających wiadomości, dotyczyć ma także Spisza i Orawy.

Anglia a Polska.

(Tel. wł. „Gł. Pol.“)

Warszawa, 15 września. W sferach międzynarodowych polskich zwracają uwagę, że wśród czynników decydujących Wielkiej Brytanji zaszedł w ostatnich czasach nader korzystny zwrot na rzecz Polski. Wpływ na to w pewnej mierze wywarło zaprzestanie kampanji przeciwko angielskim mężom stanu, którą prowadziła pewna część prasy polskiej.

Pan Samuelk u Dmowskiego.

(Tel. wł. „Gł. Pol.“)

Paryż, 15 września. Pan Dmowski podejmował wczoraj obiadem jadącego do

Polski p. Samuela, szefa nowej komisji kontroli w sprawie żydowskiej. W moim na obiedzie wygłoszonej, p. Dmowski oświadczył, że ekscesy antyżydowskie w Polsce mają charakter incydentalny, zaś sprawę żydowską Polska rozwiąże w duchu tolerancji i wymagań kultury.

Student mordercą.

Kraków, 15 września. (PAT). W sobotę wieczorem popełniono tu morderstwo na 60 letniej Emilji Sadeckiej rentjerce. Sprawcą morderstwa, jak podają dzienniki, jest Henryk Grocki rygorazont praw, liczący lat 27, mieszkający w tej samej kamienicy. Przyznał się do winy i podał, że zażądał od Sadeckiej podpisania weksla. Gdy Sadecka odmówiła, dał do niej 4 strzały rewolwerowe.

W Rosji.

—x—

Sytuacja w Rosji.

Paryż, 15 września. (PAT). Agencja Reutersa donosi: Wojska północnego rządu rosyjskiego rozpoczęły ofensywę wzdłuż linii kolejowej prowadzącej do Wołody. Kolumny rosyjskie napotkały w kierunku południowym, na silny opór koło Onegi.

W Rosji południowej gen. Denikin zajął wschodnią część okolicy wzdłuż linii kolejowej Kijów—Odesa. Konnica Denikina maszeruje dwoma drogami, na zachód i na północ.

Bolszewicy rozpoczęli wojskami ochotniczymi i regularnymi kontrakcją na Charków. Cała ofensywa gen. Kołczaka na wschodzie rozwija się pomyślnie. Na froncie pierwszej armii osiągnięto linię Alesdyszina. Nieprzyjaciel ucieka w popłochu. Na południu od kolei Transsiberijskiej 18 armia Kołczaka odrzuciła bolszewików w kierunku północno-wschodnim wskutek czego sytuacja znacznie się poprawiła.

Zwycięstwo Wrangla w Rosji.

Wiedeń, 15 września. (PAT). W.B.K. donosi z Berlina. Według informacji ministra wojny, armia ochotnicza gen. Wrangla odniosła zwycięstwo przy obsadzeniu Carycyna. Ataki bolszewickie trwały 3 dni. Bolszewicy stracili 9000 ludzi i 11 dział. 3 pułki bolszewickie poddały się.

Sytuacja militarna Denikina.

Lwów, 15 września. (PAT). Z Kamieńca Podolskiego donoszą, że do Kijowa przybyły z Ekaterynodar i Kaukazu misje francuska i angielska i rozpoczęły swą czynność przy dowództwie Denikina, które zajmowały linię kolejową Kijów—Faszkow-Znamionka, ma połączenie z Rostowem nad Donem i Kaukazem. Stacja węzłowa Koziatyn, położona o 150 wioś na południe od Kijowa znajduje się w ręku Denikina.

Rządy Denikina w Kijowie.

Lwów, 15 września. (PAT). Osoby, świeżo przybyłe z Kijowa, opowiadają, że Denikin zamianował generalnym gubernatorem w Kijowie gen. Ostapowa. Naczelnikiem kijowskiego okręgu wojskowego mianowany został generał Bredow, a komendantem miasta Kijowa pułk. Udowiczenko. Magistrat miasta w danym składzie z panem Rjakowem i Kinsburgem na czele przystąpił do swych czynności. Nowe władze w Kijowie zabrały się do wykrycia roboty bolszewickiej. W kilku domach, w których urzędowały oddziały czerewycyżajki, znaleziono kilka tysięcy trupów, poukrywanych w lochach, w spadach kanałowych i pustych składach. Schwytano w pełnym składzie czerewycyżajkę kijowską, która w nocy na 31 sierpnia przed ustąpieniem bolszewików rozstrzelana do 600 osób z pośród klasy burżuazyjnej, zneuczając się w najokropniejszy sposób nad swymi ofiarami.

Wychodzące w Kijowie po zajęciu miasta przez Denikina „Wieczernie ogni“ donoszą: Ofensywa bolszewicka w kierunku Kupionska zlikwidowana w zupełności. Otoczeni bolszewicy w liczbie 15,000 dostali się do niewoli.

Petlura a Denikin.

Lwów, 15 września. (WBK). Litewski korespondent Warsz. Biura Korespond. donosi redakcji „Kurjera Lwowskiego“, iż przejęty został radjotelegram, wystosowany przez Petlurę do ententy, a podpisany przez członków rządu Mazepę i Lewyckiego. Pod warunkiem uznania przez Denikina praw Ukrainy do własnej państwowości radjotelegram proponuje wspólną walkę z bolszewikami w wyteżony sposób i w tym celu prosi ententę o pośrednictwo.

Tarnopol, 15 września. (WBK). Od przybyłej z Ukrainy osoby dowiaduje się tytejszy korespondent WBK następujących danych o sytuacji na Ukrainie:

Stosunki pomiędzy Petlurą a Denikinem są istotnie zastrzeżone, fałszem jednak należy nazwać pogłoski o walkach między nimi w większym stylu. Obaj są zbyt zajęci wojną z bolszewikami, którzy właśnie przez swe radjotelegramy sieją wieści o zupełnym zerwaniu Denikina z Petlurą. Petlura dobrowolnie nawet ustąpił za Fastów, by nie dawać powodu do rozlewu krwi. W razie niedojścia do porozumienia Petlura zagrozi Denikinowi zbliżeniem się do Polski, czemu jednak przeciwdziałają się rusini galicyjscy.

Wobec walk politycznych włóczęgan na Wołyniu zachowują się biernie.

W Niemczech.

Paragraf 61.

Berlin, 15 września. (PAT). B. Reutersa donosi z Paryża: Na 11 b. m. obradowała najwyższa rada nad odpowiedzią w sprawie noty niemieckiej dotyczącej art. 61 konstytucji niemieckiej. Rada najwyższa przyszła do przekonania, że niemieckie propozycje są niewystarczające i że rząd niemiecki musi wysłać pełnomocników przedstawicieli do Paryża, którzy podpiszą protokół i zdeklarują za nieważne i nie istniejące wszystkie artykuły ustawy niemieckiej, które stoją w sprzeczności z traktatem pokojowym w Wersalu.

Okupacja Niemiec.

Berlin, 15 września. (PAT). Radjo pozn. z Paryża donoszą, że Marszałek Foch wyjechał do Koblenki celem odbycia przeglądu 3 korpusów francuskich, które dano mu do dyspozycji celem przeprowadzenia żądań ententy. Na całym obszarze okupacyjnym w Niemczech wojska ententy stanęły załogą w 164 miastach i wsiach.

O okupację Levanty.

Lugdun, 15 września. (PAT). Radjo warsz. Clemenceau, Lloyd George, odbyli w poniedziałek narady. Głównym przedmiotem narady była sprawa przeprowadzenia okupacji na terytorjum Levanty przez Francję i Wielką Brytanię oraz oznaczenie granic terytorjalnych, w obrębie których każde z wymienionych państw odpowiedzialność za zachowanie ładu i porządku. Co się zaś tyczy statutu definitywnego dla Levanty, to podlega on jedynie kompetencji konferencji pokojowej. Obecnie chodzi o porozumienie między Francją a Anglią na podstawie dawnej ugody między wymienionymi państwami.

Nadużycia w niemieckich radach robotniczych.

(Tel. własny Głosu Polsk.).

Berlin, 15 września. Ministerjum finansów dostarczyło zgromadzeniu narodowemu memoriał w sprawie kosztów, które pochłonęły rady robotnicze i żołnierskie. Wynoszą one razem 32 miliony marek, z których tylko 18 milionów usprawiedliwione są rzeczowymi wydatkami. 37 milionów pochłonęły nadprogramowe opłaty, 35 milionów przywłaszczenie i roztrwonienie majątku armji. Dwa miliony przepadły zupełnie bez wieści.

Podjęto próbę odzyskania 74 milionów, wydaje się jednakże, że będzie ona bezowocna, gdyż rady żołnierskie częściowo odmówiły przedstawienia rachunków, w części zaś rozwiązały się.

We Włoszech.

—o—

Socjaliści włoscy przeciw traktatowi.

Berlin, 15 września. (PAT). Radjo pozn. „Times“ donosi z Rzymu: Socjaliści obu odłamów katolickich członków izby zdeklarowali się przeciw ratyfikacji traktatu pokojowego.

Teror we Włoszech.

(Tel. własny „Głosu Polskiego“)

Wiedeń, 15 września. Jak donoszą z Lugano pojawiają się coraz częstsze zamachy terrorystyczne we Włoszech. Na linii kolejowej Neapol—Salerno znaleziono 600 nabo, które nieznani jacyś sprawcy rozrzućili po szynach. Szkoły wyrządzone były minimalne. Ostatnio jednakże eksploatował w prowincji Pramaggiore, w prowincji Wenecji skład materiałowy wybuchowych, przyczem 30 osób odniosło śmierć.

SALA KONCERTOWA.

Dziś, o godz. 8 m. 30 wygłosi odczyt

Cezary Jelenta

p. t. „Poeci grzechu i zbrodni“

Bilety od g. 6 wiecz. w kasie Sali koncert.

Pokój z Bułgarią.

BERLIN, 15 września. (PAT). Radjo pozn. z Paryża donoszą: Dnia 11 b. m. przedłożony został Bułgari do podpisania traktat pokojowy. Bułgaria otrzymała 25 dniowy termin do namysłu.

Wielki strajk w Ameryce.

Amsterdam, 15 września. (P. A. T). Radjo pozn. z Anapolis donoszą: Dnia 22 b. m. rozpocznie się w Ameryce strajk 300 tysięcy robotników metalowców.

O suwerenność Egiptu.

(Tel. wł. „Gł. Pol.“)

Paryż, 13 września. „Temps“ donosi, że według informacji, otrzymanych przez delegację egipską w Paryżu, wydział zewnętrzny senatu amerykańskiego uznał suwerenność Egiptu. Wiadomość ta wywołała wielkie poruszenie w Egipcie. W Kairze i Aleksandrii odbyły się demonstracje.

Obcoppodani w Syrii.

Londyn, 15 września. Donoszą z Damaszku, że Dziennik rządowy arabskiego ogłosił statut prowizoryczny obcoppodanych na terytorjum okupowanym.

Oto ważniejsze jego punkty: Wszelkie przywileje zostaną zachowane do chwili, w której konferencja pokojowa usranowi dla kraju ostateczny statut. Wskutek tego uprasza się władze wojskowe o oszuwanie w granicach możliwości nad przywilejami i dobrami obcokrajowców. Aresztowanie poddanych państw sprzymierzonych i neutralnych może nastąpić jedynie w porozumieniu z dowódcą armji ekspedycyjnej Egiptu.

Amerykańska amunicja dla litwinów.

Lugdun, 15 września. (PAT). Radjo warsz. z Libawy donoszą, że nadszedł pierwszy transport amerykańskich materiałów wojennych dla wojsk litewskich.

Kredyty na odbudowę Francji.

Paryż, 15 września. (PAT). Radjo pozn. W izbie zażądano kredytu 1820 milionów franków na odbudowę wybrzeży Loary.

Warszawa.

—o—

Dlaczego likwidowane są roboty publiczne?

Rozmowa z ministrem robót publicznych inż. T. Jasionowskim.

Od kilku dni ministerjum pracy w Warszawie obiegane jest przez tłumy bezrobotnych, usuniętych w ostatnich czasach z różnych robót publicznych. Zgromadzone przed ministerjum tłumy natarczywie domagają się wznowienia robót przerwanych w Warszawie i w Łodzi.

Pragnąc poinformować się o przyczynach tej likwidacji zwrócił się współpracownik „Przeglądu Wieczorowego“ do ministra robót publicznych, inż. T. Jasionowskiego, który oświadczył co następuje:

Nie można prowadzić robót bezpłatnych. Ministerjum robót publicznych działać musi w ramach kompetencji, przyznanych mu przez Sejm. Jest rzeczą zupełnie nienaturalną, że zajmujemy się naprz. uprawą gruntów podmiejskich, że wykonujemy cały szereg robót pezpianowych, nie produkcyjnych. Lepiej byłoby płacić robotnikom bezrobotnym zapomogi, niż wykonywać roboty fikcyjne.

Rzecz prosta, stworzyć warsztatu pracy z dnia na dzień nie można, musimy przygotować plany i kosztorysy. Dlatego przerywamy niektóre roboty i uplynie jeszcze kilka tygodni zanim będziemy mogli rozpocząć powiększenie liczby robotników przy robotach publicznych.

Sprawa komplikuje się tem, że robotnicy w wielu wypadkach nie chcą przejść od roboty dniówkowej na akordową, podczas gdy ministerjum uważa robotę akordową za jedynie celową. Dziś np. otrzymaliśmy wiadomość, że robotnicy, pracujący przy uprawie gruntów podmiejskich (w ogólnej liczbie około 9,000) oświadczyli iż na prace akordowa się nie zgodzą.

Złożenie zwłok ś. p.

Oskara Kindlera

i nabożeństwo żałobne odbędzie się we środę, dnia 17 września 1919 r. o godzinie 5 po południu w Mauzoleum przy ewangelickim cmentarzu w Pabjanicach, o czym zawiadamiają

Żona, dzieci i rodzina.

To samo zdarzyło się przy budowie kolei Łódź—Kutno, zatrudniającej z górą 9,000 robotników. Robotnicy oświadczyli tam kierownikom, iż na pracę akordową się nie zgadzają, wobec czego roboty przerwano dnia 2 b. m. Mimo to pracują robotnicy samowolnie dalej.

— Czy wydajność pracy przy robocie akordowej jest wyższa?

— 60—70 procent.

— A płaca?

— Wzrasta również i wynosi najmniej 20 mk. dziennie;

Stwierdzić trzeba i to, że równie dobrze jak ministerjum robót publicznych zatrudnić mogą robotników i inne ministerja a więc np. ministerjum kolei ma gotowy szereg projektów budowy nowych kolei i mógłoby zatrudnić wiele tysięcy robotników przy robotach ziemnych.

Gdyby obecne ministerjum przemysłu i handlu zdołało zatrudnić fachowców, nie mielibyśmy na robotach publicznych do czynienia z metalowcami, malarzami itd., którzy do robót ziemnych nie są przygotowani.

Główny szkopuł jednak polega na braku planów robót celowych, które też ośpiesznie przygotowujemy.

—o—

(Tel. od naszego koresp.)

Z Sejmu.

Powrócił do Warszawy i objął urząd marszałek Sejmu p. Trampezyński. Wicemarszałek Osiecki wyjechał na urlop.

Posłowie poznańscy, pp.: Gegielka i Stanisław Nowicki, kierownik N. S. R., słożyli mandaty. Obydwaj obejmą urzędy administracyjne w Poznańskim.

Przedstawicielstwo S. H. S. w Warszawie.

(w) Delegacja czesko-słowackiej republiki komunikuje: Delegatowi czesko-słowackiej republiki w Warszawie panu Władysławowi Radnyskiemu powierzono przedstawicielstwo dyplomatyczne S. H. S. aż do chwili, gdy rząd jugosłowiański zamianuje stałego przedstawiciela w Warszawie.

Sprawa zwolnienia akademików z wojska.

Szef sekcji poborowej, major Wyrostek, oświadczył prasie, że ministerstwo opracowało już projekt dopuszczenia wojskowych-studentów do wyższych uczelni. Projekt przewiduje dopuszczenie do zajęć wyłącznie studentów, którzy poszli do wojska, jako ochotnicy, i to tylko studentów uniwersytetu i politechniki, z wyjątkiem medyków.

Według tego projektu na uniwersytecie będą utworzone w roku obecnym trzy semestry: 1) od 1 października, na który zostaną urlopowani akademicy szeregowcy i akademicy, pracujący w kancelariach; 2) od stycznia 1920 r. będą urlopowani podoficerowie i oficerowie; 3) od kwietnia reszta akademików ochotników. Po ukończeniu trysemestru akademicy przejdą do szkół oficerskich.

Dla dopuszczenia do zajęć studentów obowiązani są podawać na nowo prośbę do rektora uniwersytetu o udzielenie pozwolenia na dalsze studia. Do prośby załączyć należy:

1) zaświadczenie sekretariatu, wydane wstępującym do wojska, jako ochotnicy, z adnotacją władz wojskowych, że słuchacz służył w wojsku.

2) Świadcstwo urlopowe władz wojskowych.

3) Świadcstwo komisji kwalifikacyjnej „Bratniej Pomocy“ o zwolnieniu z obowiązków ochotniczej służby wojskowej.

4) Świadcstwo wojskowe o niezdolności do służby wojskowej.

5) Fotografję.

—o—

Łódź.

Jednodniowy strejk protestujący.

Wczoraj wieczorem odbyła się narada robotniczych związków zawodowych i partii politycznych, zwolana przez Radę związków zawodowych m. Łodzi. Zastąpione były wszystkie centrale związkowe, nadto tramwajarze, gazownia i elektrownia. Narada postanowiła dla poparcia żądań robotników, pracujących przy budowie kolei Łódź—Kutno, żądań robotników bezrobotnych, poprawy warunków aprowizacyjnych, drożdżnianych — proklamować na jutro t. j. środę, 17 b. m. jednodniowy strejk protestujący, który rozpocznie się o 6 rano i trwać do czwartku do 6 rano.

Za strejkami oświadczyły się centrale robotniczych związków zawodowych, poszczególne organizacje robotnicze i P. P. S., Narodowy Związek Robotniczy i Polskie Związki Zawodowe w zasadzie zgodziły się na wspólną akcję, prosiły tylko o odroczenie terminu strejku aż do czasu powrotu delegacji, którą wysłali do Warszawy. Narada postanowiła jednak proklamować strejk w środę pod hasłem „Pracy i chleba dla robotników“.

Kupno cegielni przez magistrat.

Z powodu budowy gmachów szkolnych, na które będzie potrzebna duża ilość cegieł, magistrat w dniu wczorajszym zakupił od p. Meiznera na Karolewie cegielnię, 40 morgów ziemi za 714,000 mk.

Z tego płatne 618,000 mk. obligacjami miejskimi, reszta w gotówce.

Obliczono, iż grunt gliniasty wyda milion cegieł.

Przez transakcję powyższą magistrat zaoszczędził wiele z funduszu, wydanego na budowę gmachów.

Jeszcze w sprawie aprowizacji Łodzi.

Z powodu fatalnej aprowizacji i nie otrzymania przez ludność cukru, fasoli i t. p. udała się delegacja N. Z. R. do ministerjuma aprowizacji, by najenergiczniej domagać się sanacji stosunków aprowizacyjnych.

Z wydziału szkolnictwa.

W końcu b. m. biura wydziału szkolnictwa i komisja powszechnego nauczania, jak również inspektoratu szkolnego na okręg m. Łodzi i rady szkolnej okręgowej przeniesione zostaną na ul. Olginiąską 3 i 5, gdzie zajmą całe pierwsze piętro obu domów.

Oświetlanie klatek schodowych.

Wydział zaprowiantowania uchwaślił od dnia 15 października wydawać po 5 funtów nafty miesięcznie na dom, celem oświetlenia korytarzy. Gospodarze nie oświetlający korytarzy, jak również pobierający naftę pomimo innego oświetlenia będą pociągani do odpowiedzialności.

W dniu 18 b. m. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła w Otwocku, przeżywszy lat 22, najukochańsza córka nasza

b. p.

Mina Praszkiówna

i została pochowana na omentarzu tamtejszym. O tragicznym tym cieście zawiadamiają

Rodzice i Rodzeństwo.

12488—1

Po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła w Otwocku najukochańsza moja

Mina Praszkiówna.

Niech Jej ziemia lekka będzie.

Pamięć po Niej pozostanie u mnie na zawsze.

Pozostaje w nientulonym żalu

Narzęczony.

12487—1

Zebranie organizacyjne Kom. popierania ofiarności na Skarb Narodowy.

Dyrekcja Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Łodzi, zgodnie z dyrektywą ministerstwa skarbu, przystępuje do zorganizowania „Łódzkiego komitetu popierania ofiarności na skarb narodowy“, zapraszając na organizacyjne zebranie oprócz przedstawicieli duchowieństwa różnych wyznań i prasy, obywateli cieszących się ogólnym zaufaniem, znane z działalności patriotycznej i społecznej obywatelki, jako też kierowników urzędów państwowych i komunalnych.

Zebranie to odbyć się ma w dniu 18 b. m. o godz. 8 i pół wiecz. w sali posiedzeń b. banku państwa przy Al. Kościuszki № 14.

Z łódz. towarz. lekarskiego.

Najbliższe posiedzenie łódz. towarz. lekarskiego odbędzie się jutro, w środę. Na porządku dziennym odczyt: „Nagminne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych“.

Praca dla szewców.

Ogólna ekspozycja sekcji opieki M. S. W. Wzywa się wszystkich bezrobotnych inwalidów wojskowych, oraz byłych wojskowych szewców do stawienia się w ekspozytorze sekcji przy ulicy Ewangelickiej 17 w godzinach rannych, w celu otrzymania pracy szewckiej.

Zgłaszać się do wydziału pośrednictwa pracy przy ekspozytorze.

Teatr Polski.

Dziś, we wtorek teatr daje sztukę J. Borowskiego p. t. „Prusacy“.

Dyrekcji teatru udało się pozyskać panią Mary Mrozińską na trzy gościnne występy. Pierwszy występ odbędzie się we czwartek dnia 18 b. m. w komedji K. Jeromes'a „Miss Hobbs“, w której uroczą artystka kreować będzie postać tytułową. W piątek „Małżeństwo Loli“ H. Zbierzchowskiego.

Koncert kompozytorki.

Aleksandra Tancmana.

Ogólnie znany u nas kompozytor i pianista Aleksander Tancman, laureat polskiego kursu kompozytorskiego u-

daje się teraz w podróż artystyczną do zachodniej Europy. Przed wyjazdem do Paryża p. Tancman daje swój pożegnalny koncert kompozytorski w Sali Koncertowej w piątek, dnia 19 września. Udział przyjmuje prócz kompozytora Stefan Frenkiel, utalentowany skrzypek warszawski. Większość utworów wykonaną będzie po raz pierwszy.

Bilety do nabycia w Agencji Koncertowej Straucha, Dzielna 12.

Odezwa do robotników.

Starosta na m. Łódź, p. B. Zbrożek, wydał następującą odezwę, rozlepioną wczoraj na rogach ulic:

W ostatnich czasach wskutek trudności aprowizacyjnych spowodowanych częściowo długotrwałymi deszczami podczas zbiorów, częściowo zaś osłabionym, przez brak węgla, ruchem kolejowym, odczuwać się daje duże zniecierpliwienie szerokich mas, które podniecić może do niedozwolonych demonstracji i pochodów,

Giełda warszawska.

Dnia 15 września.

6% oblig. m. Warszawy 1915/16 r.	204.00	
6% obl. m. Warszawy 1917 r. za 100 mk.	96.50	97.00
5% oblig. banku ziemsk. za 100 mk.	99.50	
4 1/2% listy zastaw. ziemskie A i B	175.75	174.25
4% listy zast. ziemskie	—	—
5% listy zast. m. Warszawy po 3000 i 1000	205.50	
4 1/2% listy zast. m. Warsz.	189.00	
5 pr. listy zast. m. Łodzi	—	—
4 i pół pr. listy z. m. Łodzi	—	—
Ruble carskie	104.50	105.00
Ruble dumskie	36.50	37.50
Korony	50.30	50.90
Franki	430.—	447.50
Szterlingi	138.—	148.—
Dolary	36.50	37.25

Pamiętajcie, że zarówno czynniki rządowe jak i komunalne dokładają wszelkich sił, by złemu zaradzić, by zabezpieczyć normalne funkcjonowanie aparatu sprawozdającego, a ciemne siły powodujące destrukcję w funkcjonowaniu dostaw żywnościowych i wysysk paszaryż zgnieść.

Wzywam zwłaszcza was, robotnicy, których najwięcej dotyka brak chleba, brak węgla, — nie dajcie się powodować głodowi, temu złemu doradcy.

Niech to wzajemne zaufanie, z jakim Polskę budowaliśmy od rozbrojenia okupantów wspólnie i mozolnie na gruncie łódzkim, to gorące umiłowanie Ojczyzny, której od pierwszej chwili zmartwychwstania, nierzuciliśmy jednej groźby, a tylko cierpliwość i ofiarność składaliśmy na ołtarzu wspólnego dobra, — wstrzymajmy Was od wszelkich czynów, dających broń w rękę naszym wrogom, zmuszających władzę do użycia surowych na czas

wojny praw i środków represyjnych, które Ojczyzna nasza bronić się musi od anarchji.

TEATR POLSKI (Cegielińska 63)
pod dyr. Franciszka Rychtrowskiego.
Wtorek, 16 września „PRUSACY”. Sztuka w 3 akt. J. Borowskiego.

Skrzynka do listów.

Koncert pani Cavalleri.
Szanowny Panie Redaktorze!
Wobec nienzasadionych pogłosek jakoby wczorajszy koncert p-ni Cavalleri był zorganizowany pod moją dyrekcją,

zmuszony jestem niniejszym publicznie oświadczyć, że z koncertem tym nie miałem i nie mam nic wspólnego, gdyż pani Cavalleri wynajęła Salę Koncertową i urządziła pomieniony koncert na swoją odpowiedzialność i swój własny rachunek. Zgodziłem się jedynie na przyjęcie sprzedaży biletów w moim biurze koncertowym, a uczyniłem to li tylko z tego powodu, że w koncercie brały udział tak wybitne nazwiska, jak Dygas i prof. Urstein, co zdawało się być dla mnie dostateczną rękojmią, świadcząca o wartości artystycznej rzeczonego koncertu.

Przy tej sposobności pozwalam sobie zaznaczyć, że za organizację koncertów biorę tylko wówczas odpowiedzialność na siebie, o ile w nagłówku afiszów i ogłoszeń każdego poszczególnego koncertu jest umieszczona moja firma, co w danym wypadku oczywiście nie miało miejsca.

Racz przyjąć, Sz. Panie Redaktorze wyrazy wysokiego szacunku i t. d.

Dyrekcja Koncertowa
Alfreda Straucha
Łódź, ul. Dzielna 11
Łódź, d. 15 września 1919 r.

—0—

Med. Dentiste

E. FUCHS
otworzył dla mniejszych
Lecznice Dentystyczną

przy ul. Nawrot 4.
Leczenie chorób zębów i jamy ustnej. Porcelanowe i złota korony, oraz zęby sztuczne bez podniebienia. 702-12

Stowarzyszenie Artystów i Zwolenników Sztuk Pięknych, Piotrkowska 71.

W niedzielę 21 września 1919 r. o godz. 8-ej pop. odbędzie się

Ogólne Nadzwyczajne Zebranie

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie zarządu.
- 2) Wybór nowego zarządu.
- 3) Dalsza działalność stowarzyszenia.

Zarząd uprasza członków o liczne przybycie na zebranie, gdyż takowe będzie prawomocne przy każdej ilości obecnych. Oddzielne zapr. rozsyłane nie będą.

450-3

RESTAURACJA i KAWIARNIA

Krótką 6 „SAVOY” Krótką 6

Godziennie od godz. 7 wieczór

KONCERT.

BUFET, PIWNICA i KUCHNIA DOSKONAŁE ZAOPATRZONE. PRZY RESTAURACJI NA I-EM PIĘTRZE 12 BILARDÓW.

459-3

Jadę za interesami dnia 27 b. m. do **Szwajcarii, Francji, Holandji, Anglii** i przyjmuje wszelkiego rodzaju polecenia. Zastać można od piątku, dn. 19 b. m. codziennie od 9-11 przed poł i od 8-5 pop. w biurze firmy

„Leon Rapaport i S-ka”

Południowa 44. Telef. 146. Najlepsze referencje. Pewne i rychłe załatwienie.

476-2

B. Rakowski, Średnia 4.

3-7 pokoi

w śródmieściu z wszelkimi wygodami poszukują od 1-go października. Oferty w admistacji „Głosu” pod „Ex 12”.

429-2

Biuro pracy

Sekcja wychowania przedszkolnego przy Stowarzyszeniu „Nauczycieli żydów”, Łódź, ul. Piotrkowska 16 (Południowa 3) poleca wykwalifikowane treblanki do szkół, ochron, kompletów i na kondycje.

Zajęcia mogą być prowadzone w języku polskim, żydowskim i hebrajskim.
Biuro czynne w dni powszednie od 5-ej do 6-ej wiecz. w soboty i niedziele od 12 do 1-ej południe.

430-1

Szkolne robótki ręczne!

poleca pierwsza łódzka fabryka znaczonej robót p. f. „ORNAMENT”, właśc.

MAREK JASKOWICZ, ŁÓDŹ,
Piotrkowska 22.

464-1

Ceny możliwie przystępne. Ceny możliwie przystępne. Uważaj! Tamże największy wybór wzorów nowoczesnych.

Licytacje przymusowe.

W środę dnia 17 września odbędą się następujące licytacje za gotówkę:

Między godz. 9-2 przed poł: ul. Zachodnia № 49 - 2 szaty do rzeczy, ul. Piotrkowska 25 - 5 sztuk towaru, ul. Benedykta 32 - kredens, ul. Nowomiejska 4 - lustro, № 20 - kredens, ul. Średnia 23 - zegar, kredens, Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Łódź, d. 15 września 1919.

Wyjątkowo dobra okazja

niep. produktów wiejskich z wyrobioną klientelą z powodu choroby zaraz do sprzedania. Wiadomość Piotrkowska 91 m. 14.

TOWARY ZAGRANICZNE „OSTROPA”

Wschodnio-Europejskie Towarzystwo Handlowe, Berlin NW. 7, Dorotheenstr. 80. Hamburg — Gdańsk — Warszawa — Zurich — Amsterdam — New-York — Rio de Janeiro — Buenos-Aires.

Polecają między innymi z natychmiastową dostawą franco granica lub cii Gdańsk, wraz z niemieckim pozwoleniem wywozu względnie przewozu: niemieckie i francuskie osobowe i towarowe samochody, lokomotywy, oraz wszelkie materiały dla kolejek wązkotorowych, pasy skórzane i z szerokiej wielbłądziej, narzędzia, miary, maszyny do pisania (nowe), materiały dla wojska, papierosy, cygara, cygaretki i tytoń, towary kolonialne, cukier w większych ilościach, śledzie solone holenderskie, śledzie wędzone.

Korespondencja w językach niemieckim, polskim, francuskim, oraz angielskim.

Zastępcy w Warszawie Babczyński i Skonieczny.

Warszawa, Złota 5.

492-4

BOLE GŁOWY i MIGRENA

ustępują natychmiast po zażyciu proszku

KOWALSKINY.

Wyrób farmac labor. „Ap. Kowalski”.
Żądać w aptekach i skład. aptecz. 503-20

SMACZNE I OBFITE GOSPODARSKIE OBIADY i KOLACJE

— Poleca nowo odświeżona i powiększona restauracja —
„AQUARIUM” przy ul. Konstanyńskiej 13
W każdej porze dnia GORACE ZAKASKI. • BILARD.
Wyborowe zagraniczne i przedwojenne wódki, wina i likiery.
Codziennie od 6-ej g. Koncert ulubionego fortep. Ad. SZUERA.

Właścicielka magazynu gorsetów

„Maison Caprice”

z Warszawy przyjechała do Łodzi, Victoria № 12a z dużym wyborem gorsetów pasków i staniczków ostatnich modeli paryskich i uprzejmie prosi o łaskawe odwiedzenie. Ostatnia nowość! Specjalne gorsety i paski dla osób lepszej tuszy.

356-8

I Know How

zagraniczny specjalista

reparuje maszyny do szycia. (Roboty wykonywane na miejscu).

A. BEZALEL

Sewing Machine Engineer
Długa 31 m. 7.

Stella Birnbaum

Art. śpiewaczka

udziela lekcji śpiewu solowego.

Nowo-Cegielińska 4 m. 8
g. 10 — 12 r. i 2 — 5 popoł.

Samodzielnych monterów i pomocników poszukują.

A. Meister i S-ka
Piotrkowska № 158.

Dla szkół

Dzienniki klasowe i uczniowskie i różne inne utensylja szkolne poleca hurtowy skład papieru A. I. Ostrowski, Łódź, Piotrkowska Nr. 55.

492-1

Skład przyborów malarskich

pewna świetna egzystencja, istniejący od 45 lat, dobrze prosperujący ze stałą dużą klientelą. Do sprzedania zaraz firma, materiały, utensylja.
GLASER, Poznań, ul. Szowcka 15.

447-2

Inteligentna panna

znająca płynnie języki polski i niemiecki jak również stenografię i pisanie na maszynie, może otrzymać posadę w biurze. Oferty pod lit. „K. 25” proszę złożyć w adm. Głosu.

48-2

Potrzebny maszynista

do maszyny parowej i palacza z dobrymi świadectwami. Zgłoszenia: ul. Kilińskiego 184 od 8-10 u portjera.

Idąc przez pole z ul. Konstanyńskiej do Zakątnej, zgubitem portfel, zawierający 2.0 mk., paszport familijny na imię Józef Weischof, poświadczony wydane przez Wydz. Surowców, dokumenty firmowe Józef Fuchs i S-owie.

Uczelnego znalazce

upraszam o zwrot zguby za potrąceniem gotówki do firmy J. Fuchs i S-owie, Zakątna 51.

486-1

Dr. Szumacher

choroby skórne i weneryczne. Godz. przyjęć: od 4 do 7, w niedziele i święta od 11 do 1 rano.
Benedykta № 1.

Akuszerka

R. Pipikowa

z dyplomem Ces. Ak. w Petersburgu, praktykująca 25 lat, przyjmuje od 10-7

Łódź, Piotrkowska 132 m. 14.
Dla pań przyjezdnych swobodny lokal. 201-10

Choroby skórne, weneryczne i niemoc piciowa

Dr. S. Lewkowicz

Konstanyńska 12

Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w. dla pań od 5-6 po poł. 2238-01

Dr. Bolesław Kon

Choroby uszu i nosa, gardła i chirurgja.

Piotrkowska 113.

Od 5-7 po poł. 196-14

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja II.

Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęć: od 9-11 i od 5-7 i pół po poł. Panie 11-12 rano. 179-11

Dr. med. Z. GOLC

Chor. skórne i weneryczne. Przyjmuje od 11-12 i 5-8 w. w niedziele od 9-1.

Andrzeja 3, i p.

474-18

Dr. I. Silberstrom

Ordynator Ambulatorjów Miejskich Zielona 11 (r. Zachodniej.)

Choroby skórne i weneryczne.

Niemoc piciowa.

Przyjmuje od 3 do 6 wiecz. 299-15

Dr. S. Kantor

Specjalista chorób wenerycznych skórných i dróg moczopiciowych (niemoc piciowa). Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej.

Godziny przyjęcia: 9 - 2 rano 6-8 po poł. Dla pań od 5-6 p. p. 575-30

Romana Praszkirowa

absolwentka lipskiego konserwatorium 241-3
wznowiła lekcje gry fortepianowej.
Sienkiewicza 37, l. of. II p. od 2-4.

W najbliższej przyszłości wyjdzie z druku

Wytworne pamiątkowo ilustrowane wydawnictwo p. t.

Sejm

w dwóch częściach pod główną redakcją

Antoniego Langego

przy udziale grona wybitnych literatów i publicystów. Dział inform. pod kierunkiem Jerzego Nowakowskiego i na Kłeczyńskiego.

Część I obejmie:

Przedmowa. Rzecz o ustroju parlamentarnym w Europie i Ameryce od jego początków po dotychczasowy. Krótki zarys dziejów organizacji sejmowej i Sejmu Polsce i ostatni Sejm (czwarty) 1788 — 1791 w dawnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Część II obejmie:

Pierwszy Sejm 1919 r. w nowo zmartwychwstałej Polsce. Szereżycielorsowe posłów, budowanie Państwa Polskiego — przemówienia. Deklaracje, Sprawy, Dekrety, ordyn. wyborczy Regulaminy itp. Szczegóły i macyjne: prezydium Sejmu, sta posłów i ich przynależność według klubów i komisji sejmowych wraz ze szczegółami; uady sejmowe i ich skład; Rzymgmaczów sejmowych, posiedzenia, uroczystości i portrety.

Cena egzemplarza

Sejm

w prenum. mk. 3

Po wyjściu z druku cena będzie podwyższona

WYDAWNICTWO

„Odrodzenie Polski”

Warszawa, Boduena

Filja Łódzka

Łódź, ul. Skwerowa

Sejm

Dr. Szayer owi

powrócił.

Krótką nr. 6-2

Choroby kobiece i akuszerj 10-11 i 5-8.

Akuszerka

B. BICHLE

Główna 5.

Restauracja dobrze prosperująca w dobrych punktach do sprzedania. Wiadomość — Kilińskiego 84, sklep i lonjalny.

109-

Sala Koncertowa W środę, dn. 17-go września r. b. o godzinie 7 i pół wieczorem na życzenie Szanownej Publiczności **OSTATNI KONCERT** słynnego śpiewaka operowego **Sala Koncertowa**
 Dzielna 18 Dzielna 18

JOZEFA WINOGRADOWA

wraz z uczennicą-artystką **Kantorowiczówną.** Akompanjament **Korobkowa.** Szczegóły w programach. Bilety już do nabycia w księgarni S. Hamburgskiego, Piotrkowska 42; cukierni Ganca, Piotrkowska 60 i w składzie aptecznym Perlmutra, Cegielniana 2.

Dziś premiera!

Grand Kino
PIOTRKOWSKA 72

Po raz pierwszy w Łodzi!

ŻYWA MUMJA

Wspaniale inscenizowany dramat w 4 częściach, rozgrywający się na tle malowniczych pejzaży, ze słynnym artystą włoskim

TULLIO CARMINATI

w roli głównej.

Kabaret

Intime
Zielona 20.

17 września **Benefis** tancerki teatru Warsz. p.

Heni Łapczyńskiej

z łaskawym współudziałem p. p. **Multon, Markowskiej, Fleury, Latosińskiej, Sarnowskiej, Nelly de Paris, Merani, Mugness, Little Taté, Broneckiego, Runn Savfetty i innych.**

Ze względu na dużą ilość zamówionych stolików uprasza benefisantka o wcześniejsze zamawianie takowych.

Początek punkt. o 9-ej wiecz

Teatr

SCALA
Trupa Wileńska
Tylko 5 występów!

I występ w czwartek dn. 18 b. m.

NIEMOWA

Dramat w 6 odsłonach z epil. A. Wajtera.
Bilety wcześniej do nabycia w kasie teatru Scala od 11—2 i od 5—7.

II występ w piątek 19 b. m.

Córka Kowala

Pereca Hirszbejna.

Kursy Pedagogiczno-Freblowskie

IDY JANOWSKIEJ, Łódź, Długa № 37

Zapisy nowych kandydatek przyjmuje kancelaria kursów codziennie od 10—1 i od 3—5 po poł. Wykłady rozpoczęły się. 216

Kino-Polonia

Dziś premiera!

Po raz pierwszy w Łodzi!

Sensacyjny dramat amerykański w 5 wielkich częściach wytwórni „World” p. t.

Kobieta i wino

W roli głównej **Ivetta Viola i Stella Dana.**

NAD PROGRAM:

Wyprawa Dardaneńska farsa w 2 aktach.

Początek o godz. 5 w sobotę i niedzielę o 3-ej.

Poszukuje się od 1 października pokoju nieumeblowanego z elektr. oświetl. usługą i wygodami lub 2—4 pokoi z wygodami i elektr. oświetleniem w śródmieściu. Oferty sub pokój w „Głosie”. 285—0

Kupuje

brylanty, stare złoto, srebro itp.
ZAKŁAD JUBIL. i ZEGARM.
A. LEWKOWICZ, Łódź, Piotrk. 89.
119—2

MODES

„Maison
Nouvelle”

ostatnie modele
paryskie i kopie.
Grand-Hotel.

STOP!

Prawem zastrzeżone

Prawem zastrzeżone

Uniemożliwia kradzież przez włamanie.

Ten aparat chroniący od złodziei winien być zastosowany w każdym mieszkaniu. Aparat ten zasprobowany jest przez Warszawski Urząd Śledczy, przedstawiciel którego p. L. Kurnatowski był obecny przy demonstracji i uznał go jako najskuteczniejszy środek przeciwko okradaniu mieszkań.

Jenerałny przedstawiciel: Stefan MICHALSKI, ul. Piękna 8.

Zastępstwa na prowincje są jeszcze do oddania.

Miejsca sprzedaży detalicznej w Warszawie:

St. THURSZ. „POCHODNIA” W. LECHOWSKI,
Chłodna 15. Chmielna 37. Elektoralna 22.

F. BAHNER. „AUER”. I. BERMAN,
Graniczna 14. Marszałkowska 137. Nalewki 38.

Cena aparatu na Warszawę Mk. 35,—

Sprzedaje się:

- 1 lokomobila „Güttler” 42 PS normal.
- 1 zespół zgrzeblarek 2000 mm. szer. Popa w Werdau z selfaktorami.
- 1 wilk zgrzeblący „Krempelwolf”.
- 1 cewiarka o 20 wrzecionach.
- 1 trzepak „Klopfwolf”.
- 1 szlifierka
- i różne transmisje.

BLIŻSZE INFORMACJE 350—3

w Pabjanicach, Marjańska № 5.

Kursy gimnazjalne
Inż. M. BARSZCZEWSKIEGO
Długa 90.

podają do wiadomości, że lekcje rozpoczyna się d. 16 września.

Czynne są grupy: przygot. 4-o, 5-o, 6-o i 7-o klasowa.
Zapisy przyjmuje kancelaria kursów od 4-ej do 7-ej popołudniu. 866-3

Pracownia Gorsetów
N. Haltrecht
Frenkel

Posiada najnowsze modele
Piotrkowska 24 m. 21.

Lekarz-dentysta
B. Czudnowska
Piotrkowska 79
przyjmuje od 10—1 i od 4—6 pop. 280-4

Reperacie
FUTER

podług najnowszych mód.
Piotrkowska nr. 38
front, I-sze piętro. 209-18

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje
od 10—12 r. i od 5—7 pp.
NAWROT 7 221-4

Kantor wymiany
Leon Krzywicki
Piotrkowska nr. 37.

Wymiana pieniędzy, kupno i sprzedaż papierów procentowych.

FABRYCZNY SKŁAD I WARSZTATY REPARACYJNE
:: :: WARSZAWSKICH FABRYKANTÓW :: :: **Wag**
„GEHA”

Łódź, ul. Krótka № 5. vis á vis Hotelu „Savoy”.

Posiada na składzie

Wagi, ciężarki i miary wszelkiego rodzaju — z państwowym stemplem

Przyjmuje do reparacji i ostemplowania wagi wozowe, dzielne i stołowe, oraz wszelkie przedmioty wchodzące w zakres przyrządzeń mierniczych. 313-10

Odeon

Odeon

Po raz pierwszy w Łodzi.

Wieczór śmiechu!

MIA MAY

Ulubienica Łodzi

Ulubienica Łodzi

w roli głównej w 6 aktowej wybornej farsie p. t.

Kapryś milionerki

oraz 1 aktowa, tryskająca humorem farsa:

„Królestwo za koszulę“

Początek przedstawień codziennie o 4.30.

Ogłoszenia drobne.

A. A. A. A. A. Matematyka, oświetlona ze stanowiska ogólnych pojęć, wyluskana z szaty symboli, wykładana jasno i przystępnie nie powinna być już obecnie nauką, do której nie masz drogi królewskiej* (zobacz Whitehead. Einleitung in der Mathematik). Każdemu - czy to uczniowi, zdającemu egzamin, czy to samoukowi rozmyślającemu pomoże do zrozumienia o co więc w matematyce chodzi i do gruntownego opanowania jej strony technicznej student, udzielający z uwzględnieniem wskazówek nowoczesnej metodyki w zakresie szkoły średniej. Pasaż-Szulca 17, m. 7. 431-1

NI NI Garniturek gabinetowy, otomanę, stół, krzesła, łóżka, materace, leżankę, tremo, szafę, bieliźniarkę, stolice, obrazy - sprzedam tanio. Piotrkowska № 261 m. 4, II piętro, front. 452-3

A. A. Elektryk z doświadczeniem jest potrzebny dla biura „Kontakt” Piotrkowska 88. 472-1

NI Kupuje wszelkie futra. Płacę najwyższe ceny. S. Grośman, Piotrkowska № 24. Przyjmuję reparacje kuśnierskie. 126-22

Mebel tapicerskie i stolarskie sprzedaje, ul. Dzielna 5, I p. front, Magazyn Dobrejskiego. 378-12

Stół, łóżka, szafa, krzesła, tremo, zegar sprzedam. Sienkiewicza 59, m. 4. 304-3

Nowakowska mieszka obecnie; Dzielna № 84. 514-19

Agenci do sprzedaży artykułu codziennej potrzeby, poszukiwani. Cmentarna 3 m. 19. 422-3

Brylanty, złoto, srebro, perły i kwity lombardowe kupuje, placę najsumienniejszą. M. Chodźko, Zawadzka № 21, front, III piętro. 441-4

Bona z szydełkiem potrzebna. Zachodnia 69 m. 6, od 9-13 1, 2-4 godz. 371-13

Belki żelazne (tregry) № 26 i 28 nowe, 70 sztuk, szamale miedziane, mosiężny rotgusowy 200 kg. okazjonalnie do sprzedania w biurze, Jan Szopiński i S-ka, Cegielińska 85. 594-4

Bone-freblankę na wyjazd do 2-ch dziewczynki potrzebuję. Wiadomość - Zawadzka 30 m. 8, między 2-5 po poł. 333-3

Chłopiec potrzebny do składu lamp M. Burakowski, Piotrkowska 37. 461-1

Dwa frontowe pokoje z gazowym oświetleniem i balkonem natychmiast do wynajęcia, odpowiednio jako biuro, kantor. Oglądać można od 11 do 6-tej. Piotrkowska № 36 z frontu II-gie piętro, prawe drzwi. 498-1

Dwie młode inteligentne panienki poszukują dwóch inteligentnych panów w wieku od lat 40-50, z określonymi stanowiskami, w celu matrymonialnym. Oferty w „Głosie” pod „J. R.” 478-1

Duży pokój elegancko umeblowany z elektrycznością w centrum do wynajęcia dla dwóch osób z utrzymaniem. Oferty w administracji pisma dla P. P. 476-1

Dnia 11 września wieczorem na stacji tramwajowej zostawione pałto czarne z monogramem S. L. Znalazcę uprasza się za nagrodą o dostawienie pałta do Pabjanic na ulicę Warszawską 2. Szkoła początkowa dla St. Łukowskiego. 325-3

Dom rogowy 8-pięt. murywany z dużym placem przy ul. Aleksandrowskiej 59, jest z dobrymi warunkami od zaraz do sprzedania. Wiadomość na miejscu u gospodarza. 370-3

Firanki przyjmuję się do prania i na ramiy po cenach bardzo umiarkowanych. Piotrkowska 35 w podwórzu. 065-6

Do ćwiczenia na pianinie (koncertowe) przyjmuję. Andrzejka 43 m. 6, oraz udzielam lekcji na fortepianie po bardzo przystępnej cenie. 467-1

Gruz węglowy tanio do sprzedania. Kilińskiego № 184, od 8-12 codziennie. 433-1

Kupuje używaną garderobę, bieliznę etc. Jul. Wende, Piotrkowska 128, sklep frontowy. 484-3

Kupuje różne kwity lombardowe, brylanty, złoto, srebro, a także i zęby sztuczne nawet i potłamane. Łódź, Piotrkowska 9, lewa oficyna, II-gie piętro, Kon. Urzędowo dozwolone. 846-8

Kajety najtaniej dostać można w fabryce kajetów. I. Woźnica, Piotrkowska 126. 196-10

Kupuje wszelką używaną garderobę, meble, bieliznę i najróżniejsze domowe ruchomości. - Płacę najwyższe ceny. Weinreich, Benedykta № 19 (róg Długiej) front, sklep. 220-12

Kuchnia gospodarska, pierwszy dom przy kolei. Skwerowa 22. 417-1

Kozy rasowe, bezrożne, stare mleczne krowianki i młode do sprzedania. Senatorska 18 róg Słowiańskiej, codziennie od 8-5-ej. 424-3

Konplet freblowski urzęda u siebie R. Lewitówna, Cegielińska № 15 m. 12. Zajęcia rozpoczynają się 21 września. Zapisy od 5-7. 426-3

Karakulowy lub fokowy żakiet kupię, Piotrkowska 67, hotel „Victorja” pokój 4. 462-3

Lnu nie moczonego w stómie około 100 centnarów - do sprzedania. Wiadomość - Piotrkowska № 18 u rejenta. 449-1

Maszyna do szycia do sprzedania. Nawrot № 89, w sklepie. 437-3

Moskiewskiego gimnazjum maturalistka poszukuje lekcji w zakresie młodszych klas szkół średnich z wykładem rosyjskim. Znajomość języków francuskiego i niemieckiego. Oferty sub „L. O.” do adm. „Głosu”. 282-3

Mebel różne sprzedaje oraz pianino. Piotrkowska 108, Przeddzieleci. 367-3

Mieszkania z dwóch pokoi i kuchni poszukuję profesor gimnazjum dla trzech pojedynczych spokojnych osób w pierwszorzędnej kamienicy. Pianino, balkon, szczególnie żądane - pożądane. Zgłoszenia pod „Mieszkanie” ulica Dzielna 50a, Szkoła realna. 484-2

Naucz. śpiewu, uczennica prof. Weissa w Wiedniu (5-letnia praktyka szkolna) przyjmie lekcje w szkole lub prywatnie. Adres: Cegielińska 92 m. 39, od 9-12. 482-1

Nuty nowe i używane kupuje Dom Handlowo-Komisowy L. Drutowski i S-ka, Piotrkowska 90. 352-10

Osoba starsza inteligentna (izraelicka) poszukuje wspólnego pokoju umeblowanego przy rodzinie. Oferty sub „S. R.” 231-3

Okazyjnie sprzedam kasę ognio-trwałą, dwa obrnazy olejne i perski dywan gabinetowy. Sienkiewicza 20, front, fryzjer. 374-2

Przybłąkał się pudel biały w żółte łaty. Odebrać można za zwrot kosztów. Ul. Miłcza 30 m. 23, Fr. Szener. 370-3

Pokój frontowy umeblowany z elektrycznym oświetleniem do wynajęcia. Kilińskiego nr. 82 m. 6. 396-2

Poszukuje posady, ewt. na wyjazd, piszę na maszynie i stenografuję. Oferty pod „N. K.” 410-4

Potrzebny zdolny czeladnik szewski na różną robotę, ul. Kilińskiego № 111. 327-2

Poszukiwana maszynistka biegle pisząca na maszynie. Zgłaszać się do Biura Aleksandra Gersdorfa, Piotrkowska 84, między godz. 12-2. 334-1

Poszukiwany pomocnik grem-pelmajstra. Oferty - Łódź, Poczta główna, okazielowi 50-markówki A. 084:606. 432-1

Pokój frontowy o dwóch oknach ładnie umeblowany z elektrycznością - zaraz do wynajęcia. Kwangielička № 7 m. 7. 436-1

Pokój frontowy z elektrycznym oświetleniem do wynajęcia przy rodzinie. Cegielińska № 87 m. 15. 439-1

Pokój umeblowany z gazem oświetleniem do wynajęcia przy izraelickiej rodzinie. Wschodnia 74 m. 7. 440-1

Potrzebna bona do 5-letniej dziewczynki. Piotrkowska 31 m. 7, od 10-12 i od 2-4 po poł. 443-1

Pies do polowania czarny i biały - łaty - zginął. Proszę odprowadzić za wynagrodzeniem do p. O. Millera, Nawrot № 34, III piętro. 460-1

Przybłąkał się pies „Wilkołak” Wiadomość w sklepie spożywczym, Średnia 58. 495-1

Przybłąkał się pies wyżeł. Wiadomość w Mieczarni Ziemiańskiej, Dzielna 30. 477-3

Rysunków, malarstwa, metodyki, kreślenia wykłada nauczyciel-specjalista z 11-letnią szkolną praktyką, Sz. Jakubowski, ulica Nowo-Targowa 14. 215-10

Pianino, perski dywan kupię. Piotrkowska 67, hotel „Victorja” pokój 4. 463-3

Pokój umeblowany z zupełnie oddzielnym wejściem zaraz poszukiwany. Oferty sub „A. E. 13” do adm. „Głosu”. 468-3

Rowery dobrze i tanio naprawię zakład rowerów B-cia Pladek, Nawrot 32. 198-5

Restauracja do sprzedania lub wydzierżawienia. Karolewska 4. 374-3

Uczennica Konserwatorium warszawskiego udziela lekcji gry fortepianowej po cenie przystępnej. Plac Dąbrowskiego nr. 3 m. 1. 331-2

W warsztacie ślusarsko - mechanicznym lub biurze elektrotechnicznym pragnę umieścić bezpłatnie chłopca 17-letniego, fizycznie dobrze rozwiniętego, z 4-klasowym wykształceniem, ucznia II-go oddziału szkoły rzemieślniczej Jarocińskiego. Fajtelbaum, Piotrkowska 60. 418-3

Zaginął pies czarny mały, wabi się „Murzyn”. Łaskawy znalazcę zechce odprowadzić za wynagrodzeniem na ul. Główną № 47, do szewca. 277-1

2 pokoje, jeden umeblowany przy izraelickiej rodzinie do wynajęcia. Pasaż-Szulca 89 m. 4, 6 pp. 442-1

Zagubione dokumenty:

Bilet wolnej jazdy na Koleji Elektrycznej Miejskiej w roku 1919, wydany na imię współpracownika redakcji „Głosu Polskiego”, Władysława Ciesielskiego, zaginął.

Plament Irena zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 457-3

Bertler Heinrich zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 419-3

Bertler Szajndla zgubiła kartę węglową. 420-1

Gumplewska Nauma zgubiła paszport, wyd. w Łodzi. 470-3

Klingbell Elza zgubiła kartę chlebową na 5 osób. 421-1

Kozubkiem Alfonsowi skradziono portfel, zawierający paszport wyd. w Łodzi, książkę członkowską Stow. majstrów fabrycznych gub. piotrkowskiej, oraz legitymację org. P. P. S. 423-1

Landsberger Moszek Dawid zgubił legitymację chlebową na 4 osoby. 456-1

Muszkatowi Benjaminowi skradziono paszport niemiecki, wyd. w Łodzi i kartę odroczenia. 470-3

Pydde Otton zgubił portfel, zawierający pieniądze i paszport niemiecki wyd. w gm. Podgębce. Znalazcę zechce zwrócić za wynagrodzeniem na szosę Pabjanicką 6 do G. Szreibera. 427-1

Przetacki Mordka zgubił kartę węglową. 451-1

Preis Szmul zgubił dorozkarski numer 150 przy kolei kaliskiej. Łaskawy znalazcę zechce zwrócić na ul. Rybną № 3. 438-1

Rosenbaum Moses zgubił kartę węglową. 466-1

Snopek Wawrzyniec zgubił kartę węglową. 453-1

Sznajder Wilhelm zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 334-3

Szpilo Anna zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 350-3

Uczennica VII-jej kl. Gimnazjum filologicznego udziela lekcji. Specjalność: matematyka, łacina i francuski. Wiadomość ul. Kilińskiego № 71, m. 9. 6-224

Zarybek karpi, tegoroczny, około 500 kop. jest do sprzedania na miejscu. Henryk Eckardt, Będków, pod Zgierzem, gmina Biała. 445-3